

Research article

A Study on the Value Orientations of Students Studying in Different Departments of School of Physical Education and Sports

Sümeýra Nurcan Koyuncu¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹

¹Mehmet Akif Ersoy University, Sport Sciences Faculty, Department of Physical Education and Sports, Burdur.

ARTICLE INFO

Article history: 31.12.2023
Received: 31.12.2023
Received in revised form: 31.12.2023
Accepted: 31.12.2023
Available online: 31.12.2023

Keywords

Physical education
Individual values
Values

DOI: 10.55376/ijtsep.1412712

ABSTRACT

The aim of this study is to determine whether the students who study at the teaching department and the sports management department differ significantly in terms of their age, department, gender and parental education levels. Descriptive scanning model, one of the scientific research methods, was used in the research. The study group of the research consists of 285 students who are actively studying at the physical education and sports college of Mehmet Akif Ersoy University (MAKU) during the 2018-2019 academic year and voluntarily participate in the research. For the purpose of the research, the "Personal Values Inventory" was used for the purpose of the research with the "Personal Information Form" prepared for the purpose of determining the demographic information by the researcher. The reliability coefficient of the individual values inventory was calculated with cronboach alpha and was determined as. 863. Spss 25.0 package program was used in the statistical analysis of the data. In the analysis of the data, frequency, percentage, and descriptive analysis of variance were used in descriptive statistics to determine the differences between the groups. In the research results, it was determined that there were significant differences between the groups in terms of gender and department variables in the sub-dimensions of individual values. It was found that those who changed their age, mother's educational status and father's educational status did not cause a significant difference in their individual values.

This study was produced from a master's thesis.

Araştırma makalesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Farklı Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Değer Yönelimleri Üzerine Bir Araştırma

Sümeýra Nurcan Koyuncu¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilimdalı, Burdur

MAKALE BİLGİSİ

Makale geçmişi: 31.12.2023
Gönderim: 31.12.2023
Düzeltilme: 31.12.2023
Kabul: 31.12.2023
Online yayınlama: 31.12.2023

Anahtar kelimeler
Beden eğitimi
Bireysel değerler
Değerler

DOI: 10.55376/ijtsep.1412712

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlik bölümü ve spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin değer yönelimlerini yaş, bölüm, cinsiyet ve anne-baba eğitim durumları değişkenlerine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırmada bilimsel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışmagrubunu, 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) beden eğitimi ve spor yüksekokulunda aktif olarak öğrenim görmekte olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım gösteren 285 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma amacına yönelik olarak araştırmacı tarafından demografik bilgilerin belirlenmesi amacı ile hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ile araştırma amacına yönelik olarak "Bireysel Değerler Envanteri" kullanılmıştır. Bireysel değerler envanterinin güvenilirlik katsayısı cronboach alfa ile hesaplanmış, 863 olarak tespit edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde Spss 25.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel istatistiklerde frekans, yüzde, kullanılmış, gruplar arasında kıfarkların belirlenmesi amacı ile t-testi ve tek örneklem varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarında ise cinsiyet ve bölüm değişkenlerinde bireysel değerler yönelimleri alt boyutlarında gruplar arası anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır. Yaş, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumları değişkenlerinin ise bireysel değerler yönelimlerinde anlamlı bir farklılaşmaya neden olmadığı saptanmıştır.

Bu çalışma Yüksek Lisans Tezinden Üretilmiştir.

Giriş

Kişisel değerlerin insan davranışını açıklamadaki rolü sosyal bilimciler için yıllardır ilgi çekmiştir ve insan değerlerinin ve değer sistemlerinin ölçümü için araştırma yapma ihtiyacı hissedilmiştir. Kişisel değerlerin değerlendirilmesi etik ve sorumlu bir toplumun sürekli iyileştirilmesi ve sürdürülebilirliği için kritik öneme sahiptir. Bazı alanlardaki kuramcılar, tutum ve davranışsal kararları anlama ve tahmin etmede insanların değer önceliklerinin önemini vurgulamışlardır. Örneğin, Gordon Allport (1961) değer önceliklerinin kararlar, gerçekleşme ve gerçekliğin algılanması üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olduğunu öne sürmüştür. Değerler, insan davranışının potansiyel olarak güçlü açıklamalarını sağlar, çünkü davranış standartları olarak hizmet ederler ve zaman içinde dikkate değer ölçüde kararlıdır (Rokeach, 1973; Williams, 1968).

Değerler, istenenleri, gelecekteki yönleri belirleyen ve geçmişteki eylemleri haklı gösteren derinlemesine işlenmiş standartlarla ilgilidir (Braithwaite & Scott, 1991). Değerlerin incelenmesi hem bireylerin hem de kültürlerin anlaşılmasında merkezi bir öneme sahiptir. Bireysel düzeyde, değer öncelikleri kişinin neyin arzu edildiğini belirterek inançları, tutumları ve davranışları için anahtardır. Kültürel düzeyde, farklı kültürel grupların değer sistemleri, o kültürün veya alt kültürün niteliklerini ve özelliklerini anlamasını sağlamaktadır. Rokeach için, 'davranış biçimi' ahlaki ve yeterlilik değerlerini ifade etmektedir. Ahlaki değerler, “vicdan azabı veya suçluluk duygusu uyandıran kişilerarası bir odağa sahip olma eğilimindedir”, ancak yetkinlik değerleri kişisel bir odağa sahiptir ve ahlakla ilgilidir (Rokeach, 1973). Tutumlar gibi değerler de kişinin çevresine uyumu kolaylaştıran sosyal bilişlerdir (Kahle, 1983), ancak tutumların ve değerlerin birbirinden farklı olduğu söylenebilir. Tutumlar, belirli bir itiraz durumu etrafındaki inanç örgütlerini temsil ederken, değerler doğada daha soyuttur. Değerler kişisel, ahlaki, kültürler arası farklılıklara, örgütsel farklılıklara kadar birçok türde bulunmaktadır (Kabanoff, Waldersee & Cohen, 1995; George & Jones, 1997; Hofstede, 1980; Schwartz & Bilsky, 1987).

Rokeach (1973) kişisel değerlerin tüm davranışları etkilediğini ortaya atmıştır. Bandura (1986) kişisel değerleri her koşulda sürdürülen idealler olarak tanımlamıştır. Kişisel değerler kişisel farkındalığı içerir, seçimleri ve davranışları bilinçli olarak etkilemektedir. Bunlar, değerlendirmelerin ve yargıların yapıldığı standartlardır (Williams, 1968). Kişisel değerler kişiliğin özünde yer alır ve tutumlar, değerlendirmeler, kararlar dahil olmak üzere diğer tüm özellikleri etkilemektedir. (Feather & Peay, 1975). Kişisel değerler bireyler arasında farklılık

gösterse de, benzerkişisel değerlere sahip insanlar kişisel bir değer türü oluşturmak üzere gruplandırılabilir.

Değerlerin ölçülmesindeki önem, istikrarlı oldukları için kişisel tutum ve davranışlarının kilit belirleyicileri olmalarıdır. Dikkat çekici bir gelişim psikoloğu olan Lickona (2001), ahlaki çekirdeği bozulduğunda medeniyetin azaldığını savunmaktadır. Yetişkin olarak en temel sorumluluklarımızdan biri, toplumumuzun temelini oluşturan değerleri aktararak medeniyetimizi sürdürmektir. Okullarda karakter eğitimi, iyi ahlaki karaktere sahip öğrencileri teşvik ettiği için savunulmaktadır. Lickona'ya (2001) göre en önemli değerler dürüstlük, merhamet, cesaret, nezaket, öz kontrol, işbirliği ve titizlik gibi niteliklerdir. Tüm bu nitelikler, tatmin edici bir yaşam sürmeye ve uyumlu ve verimli bir şekilde birlikte yaşayabilmeye yardımcı olmaktadır.

Yöntem

Araştırmamızın bu bölümü; modeli, evren ve örneklem, kullanılan envanter, verilerin toplanması ve uygulanan istatistiksel analiz ile ilgili bilgiler içermektedir.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada amacı doğrultusunda tarama (betimsel) araştırma modeli kullanılmıştır. Katılımcıların görüşleri, düşünceleri, ilgi, beceri, yetenek ve tutumlarının belirlendiği tarama araştırmaları birçok araştırma modeline göre örneklem grubunun daha yüksek sayıda olduğu araştırmalardır (Büyüköztürk vd., 2009).

Çalışma Grubu

Araştırma evrenini 2018-2019 akademik eğitim öğretim döneminde Burdur MAKÜ Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda aktif olarak öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise araştırma amacına yönelik olarak öğretmenlik bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya kendi isteği ile katılan 99'u (34,7) kadın 186'sı (65,3) erkek olmak üzere toplam 285 öğrenci oluşturmaktadır.

Katılımcıların demografik dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Cinsiyet	f	%
Kadın	99	34,7
Erkek	186	65,3
Toplam	285	100,0
Bölüm	f	%
Öğretmenlik	169	59,3
Yöneticilik	116	40,7
Toplam	285	100,0
Yaş	f	%
18-21 Yaş	195	68,4
22-25 Yaş	90	31,6
Toplam	285	100,0
Anne Eğitim Durumu	f	%
İlkokul	133	46,7
Ortaokul	64	22,5
Lise	55	19,3
Lisans	33	11,6
Toplam	285	100,0
Baba Eğitim Durumu	f	%
İlkokul	95	33,3
Ortaokul	79	27,7
Lise	81	28,4
Lisans	30	10,5
Toplam	285	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan katılımcıların 99’u (%34,7) kadın 186’sı (%65,3) erkek öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcıların 169’u (%59,3) öğretmenlik bölümünde öğrenim görmekteyken, 116 (%40,7) öğrenci spor yöneticiliği bölümünde öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 195’i (%68,4) 18-21 yaş aralığında yer almakta, 90’ı (%31,6) 22-25 yaş aralığında yer almaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı amacı ile araştırmacının geliştirmiş olduğu “Kişisel Bilgi Formu” ve “Bireysel Değerler Envanteri” kullanılmıştır. Bireysel Değerler envanteri, Roy (2003) tarafından geliştirilmiş ve Asan ve ark. tarafından (2008) Türk kültürüne uyarlaması yapılmıştır. Ölçek “disiplin ve sorumluluk”, “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım”, “saygı ve doğruluk” ile “paylaşım ve saygı” alt boyutlarından oluşmaktadır. Toplam 47 madde ve “1=Kesinlikle Katılmıyorum”, “2=Katılmıyorum”, “3=Kararsızım”, “4=Katılıyorum” ve “5=Kesinlikle Katılıyorum” olmak üzere 5’li likert tipi bir ölçektir. Aslan ve ark. tarafından geliştirilen ölçeğin faktör yükleri .40 ile .76 arasında değiştiği görülmüştür.

Araştırma kapsamında Bireysel Değerler Envanterine verilen yanıtların tutarlılığı Cronbach alpha (α) ile incelenmiştir ($\alpha=.86$).

Verilerin Analizi

Araştırma amacına yönelik olarak toplanan verilerin dağılımı için çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde normal dağılım gösterdiği görülmüştür (Tabachnick & Fidell 2007). Veri analizinde frekans (f) ve yüzde (%) betimsel istatistik amaçlı ile kullanılmıştır. Gruplar arası farklılıkların incelenebilmesi için ise t-testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Verilerin analizlerinin yapılması için SPSS 25.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerin tamamında anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde elde edilen araştırma bulgular ve araştırma kapsamında gerçekleştirilen istatistiksel analizlerin yorumlamaları yer almaktadır.

Katılımcıların Bireysel Değerler Yönelimlerine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan bireysel değerler yönelimlerinin hangi düzeyde olduğunu belirlemek amacı ile aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) yöntemleri kullanılmıştır.

Tablo 2.

Katılımcıların Ölçek Alt Boyutlarına Vermiş Oldukları Yanıt Ortalamaları

Ölçek ve Boyutlar	\bar{x}	SS
Disiplin ve Sorumluluk	63,76	8,52
Güven ve Bağışlama	39,29	4,93
Dürüstlük ve Paylaşım	34,19	4,50
Saygı ve Doğruluk	21,71	2,91
Paylaşım ve Saygı	13,53	2,22

Tablo 2’de görüldüğü gibi ölçek alt boyutlarından elde edilen puanların ortalamalarına göre katılımcıların vermiş olduğu yanıtların ortalaması görülmektedir.

Öğretmenlik Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Eğitim Gören Katılımcıların Demografik Değişkenlerine Göre Bireysel Değerler Yönelimlerine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlik bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bireysel değer yönelimlerinin cinsiyet değişkenine göre gruplar arası anlamlı bir farklılık

gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşleri

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimlerine ilişkin görüşlerini tespit edebilmek amacı ile yapılan t-testine analizine ilişkin bulgular tablo3 te verilmiştir.

Tablo 3.

Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları T-Testi Sonuçları

*p<0,05

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Disiplin ve Sorumluluk	Kadın	99	65,27	7,28	2,198	,029*
	Erkek	186	62,95	9,03		
Güven ve Bağışlama	Kadın	99	39,08	5,27	,534	,594
	Erkek	186	39,40	4,74		
Dürüstlük ve Paylaşım	Kadın	99	34,78	3,94	1,623	,106
	Erkek	186	33,88	4,74		
Saygı ve Doğruluk	Kadın	99	21,87	2,81	,702	,483
	Erkek	186	21,62	2,97		
Paylaşım ve Saygı	Kadın	99	13,80	2,43	1,502	,134
	Erkek	186	13,39	2,10		

MAKÜ Besyo öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri düzeylerinin alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız t-testi analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım”, “saygı ve doğruluk” ile “paylaşım ve saygı” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda ise kadın katılımcılar (65,27) lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir, $t(283)= 2,198, p=,029$.

Öğretmenlik bölümü ile spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim görme değişkenlerine yönelik bireysel değerler yönelimleri görüşleri.

Öğretmenlik bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan t-testi sonuçları tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Bölüm Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları T-Testi Sonuçları

	Bölüm	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Disiplin ve Sorumluluk	Öğretmenlik	169	64,38	8,18	1,493	,137
	Yöneticilik	116	62,85	8,95		
Güven ve Bağışlama	Öğretmenlik	169	39,58	4,61	1,204	,250
	Yöneticilik	116	38,87	5,35		
Dürüstlük ve Paylaşım	Öğretmenlik	169	34,29	4,26	,449	,654
	Yöneticilik	116	34,05	4,83		
Saygı ve Doğruluk	Öğretmenlik	169	21,71	2,94	,015	,988
	Yöneticilik	116	21,71	2,88		
Paylaşım ve Saygı	Öğretmenlik	169	13,78	2,22	2,249	,025*
	Yöneticilik	116	13,18	2,19		

*p<0,05

MAKÜ Besyo öğrencilerinin bölüm değişkenine göre bireysel değer yönelimleri düzeylerinin alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız t-testi analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bölüm değişkenine göre disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım ile saygı ve doğruluk alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Paylaşım ve saygı alt boyutunda ise öğretmenlik (13,78) bölümünde öğrenim gören öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir, $t(283) = 2,249$, $p = ,025$.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaş değişkenlerine yönelik bireysel değer yönelimleri görüşleri

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yaş değişkenine göre bireysel değer yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan t-testi sonuçları tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Yaş Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları T-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Disiplin ve Sorumluluk	18-21	195	64,35	8,82	1,733	,084
	22-25	90	62,47	7,72		
Güven ve Bağışlama	18-21	195	39,10	4,82	,943	,347
	22-25	90	39,70	5,15		
Dürüstlük ve Paylaşım	18-21	195	34,36	4,66	,925	,356
	22-25	90	33,83	4,13		
Saygı ve Doğruluk	18-21	195	21,67	2,98	,300	,764
	22-25	90	21,78	2,78		
Paylaşım ve Saygı	18-21	195	13,50	2,34	,324	,746
	22-25	90	13,60	1,97		

*p <0,05

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin yaş değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri düzeylerinin alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız t-testi analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaş değişkenine göre disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin anne eğitim Durumu değişkenlerine yönelik bireysel değer yönelimleri görüşler

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin anne eğitim durumu değişkenine göre bireysel değer yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları One Way Anova Test Sonucu

*p <0,05

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	Standart Sapma	F	p
Disiplin ve Sorumluluk	İlkokul	133	63,68	8,75	1,284	,280
	Ortaokul	64	64,78	6,52		
	Lise	55	62,03	10,47		
	Lisans	33	64,96	7,14		
	Toplam	285	63,76	8,52		
Güven ve Bağışlama	İlkokul	133	39,37	4,41	,748	,524
	Ortaokul	64	39,12	5,08		
	Lise	55	39,89	5,67		
	Lisans	33	38,30	5,33		
	Toplam	285	39,29	4,93		
Dürüstlük ve Paylaşım	İlkokul	133	35,18	4,66	,588	,623
	Ortaokul	64	34,71	3,68		
	Lise	55	33,61	5,23		
	Lisans	33	34,21	3,96		
	Toplam	285	34,19	4,50		
Saygı ve Doğruluk	İlkokul	133	21,72	3,16	,587	,624
	Ortaokul	64	21,62	2,51		
	Lise	55	21,43	2,95		
	Lisans	33	22,27	2,58		
	Toplam	285	21,71	2,91		
Paylaşım ve Saygı	İlkokul	133	13,58	2,04	,545	,652
	Ortaokul	64	13,37	2,53		
	Lise	55	13,78	2,42		
	Lisans	33	13,24	1,98		
	Toplam	285	13,53	2,22		

Anne eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların bireysel değer düzeylerini belirlemek için One-Way Anova testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarını incelediğimizde; disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık saptanmadığı görülmüştür.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin baba eğitim durumu değişkenlerine yönelik bireysel değerler yönelimleri görüşleri

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin baba eğitim durumu değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. *Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları One Way Anova Test Sonucu*

	Eğitim Durumu	N	Ortalama	Standart Sapma	F	p
Disiplin ve Sorumluluk	İlkokul	95	63,02	9,54	,799	,495
	Ortaokul	79	64,84	6,31		
	Lise	81	63,32	9,47		
	Lisans	30	64,43	7,46		
	Toplam	285	63,76	8,52		
Güven ve Bağışlama	İlkokul	95	39,07	4,66	,248	,863
	Ortaokul	79	39,68	4,04		
	Lise	81	39,25	5,85		
	Lisans	30	39,06	5,31		
	Toplam	285	39,29	4,93		
Dürüstlük ve Paylaşım	İlkokul	95	33,93	5,12	,175	,913
	Ortaokul	79	34,31	3,55		
	Lise	81	34,27	4,83		
	Lisans	30	34,50	3,82		
	Toplam	285	34,19	4,50		
Saygı ve Doğruluk	İlkokul	95	21,52	3,23	,435	,728
	Ortaokul	79	22,00	2,36		
	Lise	81	21,72	3,04		
	Lisans	30	21,50	2,92		
	Toplam	285	21,71	2,91		
Paylaşım ve Saygı	İlkokul	95	13,62	1,94	,617	,604
	Ortaokul	79	13,50	2,45		
	Lise	81	13,32	2,46		
	Lisans	30	13,93	1,76		
	Toplam	285	13,53	2,22		

*p < 0,05

Baba eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların bireysel değerler düzeylerini belirlemek için One-Way Anova testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarını incelediğimizde; disiplin

ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık saptanmadığı görülmüştür.

Sonuç ve Tartışma

Katılımcıların bireysel değerler envanterine vermiş oldukları yanıtların ortalamaları incelendiğinde en yüksek ortalamayı disiplin ve sorumluluk (63,75) alt boyutunun aldığı ve en düşük ortalamayı paylaşım ve saygı (13,53) alt boyutunun aldığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tespit edilmesi için yapılan t-testi analizi sonucunda disiplin ve sorumluluk alt boyutunda kadın katılımcılar lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yalçın (2013) yapmış olduğu araştırma sonucunda öğrenim gören öğrencilerin bireysel değerler yönelimlerinin kadın katılımcılar lehine anlamlı farklılaştığını araştırma bulgularında rapor etmişlerdir. Demir (2015) bireysel yönelimlere yönelik yapmış olduğu araştırmasında yine kadın katılımcıların erkek katılımcılara nazaran anlamlı şekilde daha yüksek puan aldığını tespit etmiştir. Yapılan bu araştırmalar çalışmamız bulguları ile paralellik göstermektedir. Çavdar (2009) yapmış olduğu araştırmasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılığın erkek katılımcılar lehine olduğunu tespit etmişlerdir ve bu bulgu araştırmamızın sonucu ile örtüşmemektedir.

Katılımcıların bölüm değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının tespit edilmesi için yapılan t-testi analizi sonucunda paylaşım ve saygı alt boyutunda öğretmenlik bölümünde öğrenim gören katılımcılar lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bireysel değerler envanterinin, disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk alt boyutlarında bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde eğitim durumuna göre yapılmış çalışmalar görülmüştür fakat öğretmenlik bölümü ve yöneticilik bölümleri arasında yapılmış olan bir karşılaştırmaya rastlanmamıştır. Bu yönü ile spor bilimleri alanında çalışan ve öğrenim gören araştırmacılara çalışmamızın bulgularının fikir vereceği düşünülmektedir.

Katılımcıların yaş değişkenlerine göre bireysel değerler düzeyleri incelendiğinde disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarının tamamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre değerler yönelimleri incelendiğinde yine disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarının tamamında gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre değerler yönelimleri incelendiğinde disiplin ve sorumluluk, güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarının tamamında gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Araştırma sonucunda incelenen demografik bilgilerden cinsiyet ve katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmüştür. Yaş değişkeni, anne ve baba eğitim durumları değişkenlerinde ise hiçbir alt boyutta istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuçların bizim araştırma grubumuz ile sınırlı olduğu ve yapılabilecek farklı örneklem gruplarında daha farklı sonuçlar elde edilebileceği düşünülmektedir.

Öneriler

Araştırmamızda beden eğitimi ve spor yüksek okulunda ki sadece iki bölümün karşılaştırılması yapılmıştır. İleride yapılacak araştırmalar da rekreasyon ve antrenörlük bölümler dahil edilebilir.

Araştırmamız 285 katılımcı ile sınırlı olup yapılacak araştırmalar da daha geniş çaplı örneklem grupları incelenebilir.

İleride yapılacak araştırmalar da farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin bireysel değerler düzeyleri karşılaştırılabilir.

Yapılacak araştırmalarda sporculuk düzeyleri dahil edilip spor yapan ve yapmayan bireylerin bireysel değer düzeyleri incelenebilir, biraz daha özelleştirilerek takım ve bireysel spor yapmakta olan sporcular yapılacak araştırmalara dahil edilebilir.

Araştırmamız Burdur ili ile sınırlıdır. Bölgesel ve şehir farklılıkları yapılacak araştırmalara dahil edilebilir.

Kaynakça

Al-Serhan, K. A. (2016). The degree of adherence to educational values by the students of the University of Jordan-in their point of view. *International Education Studies*, 9(1), 55- 62.

Alpay, A. (2009). *Yakın İlişkilerde Bağışlama: Bağışlamanın; Bağlanma, Benlik Saygısı, Empati ve Kıskançlık Değişkenleri Yönünden İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Asan H. T., Ekşi, F., Doğan, A. ve Ekşi, H. (2008). Bireysel Değerler Envanteri'nin dilsel eşdeğerlik, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 27, 15-38.

Aspin, D. N. (2007). The ontology of values and values education. Aspin, D. N., & Chapman, D. J. (Ed.). *Values education and life long learning* (pp. 27-47). Dordrecht: Springer.

Aydın, İ. P. (2001). *Yönetmel, Mesleki ve Örgütsel Etik*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
Bacanlı, H. (2002). *Psikolojik Kavram Analizleri*. Ankara: Nobel.

Bandura, A. (1986). *Social foundation soft houghtandaction: asocial cognitivetheory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Braithwaite, V. A & Scott, W. A (1991). Values. In J. P. Robinson., P.R. Shaver & L.S. Wrightsman (Eds). *Measures ofpersonality and socialpsychologicalattitudes, Vol. 1.* (pp. 661-753). San Diego, CA: Academic Press, Inc.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 3. Baskı Ankara: Pegem Akademi.

Cartwright, T. (2007). *Setting Priorities: Personal Values, Organizational Results*. Greensboro, NC, USA.

Demir, T. G. (2015). *Öğretmenlerin sergiledikleri rol fazlası davranışlar ve bireysel değerler ile ilişkisi*. (Yüksek Lisans Tezi) <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Feather, N. T. & Peay, E. R. (1975). The structure of terminal and instrumental values:

Dimensions and clusters. *Australian Journal of Psychology*, 27(2), 151-164.

George, J. & Jones, Gareth, R. (1997, April). *Experiencing work: Values, attitudes, and moods. Human Relations*, 50(4), 393-416.

Girgin, M. (2012). *Pedagojik Değerler*, (1.Baskı). Ankara: Vize Yayıncılık, S.161.

Gömlüksiz, M. N. ve Kılınç, H. H. (2015). Ortaokul Öğretmenlerinin Değerler Eğitimine İlişkin Görüşleri, Beklentileri ve Önerileri. *Researcher: Social Science Studies (RSSS)*, 5, 35-45.

Güner, Ü. (2009). *Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Disiplin Anlayışları ve Disiplin Uygulamaları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güngör, E. (1998). *Değerler psikolojisi üzerinde araştırmalar: ahlak psikolojisi, ahlaki değerler ve ahlaki gelişme*. (Profesörlük tezi). İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Hofstede, G. (1980). *Culture's consequences: International differences in work-related values*. Beverly Hills, CA: Sage.

Hostetter, S. J. (2003). *Institutional culture in the bible college and its relationship to organizational member's values* (Doctoral dissertation). Retrieved from ProQuest Dissertations & Theses Global. (UMI No. 3087175).

Hökelekli, H. (2013a). *Ailede, okulda, toplumda değerler psikolojisi ve eğitimi* (2. Baskı). İstanbul: Timaş.

Kabonoff, B., Waldersee, R. & Cohen, M. (1995). Espoused values and organizational change themes. *Academy of Management Journal*, Aug, 38(4), 1075-1104.

Kahle, L. R. (Ed). (1983). *Social Values and Social Change: Adaptation to Life in America*. New York: Praeger.

Katz, D. & Kahn, R. L. (1977). *Örgütlerin Toplumsal Psikolojisi* (H. Can ve Y. Bayar, Çev.) TODAİE Yayınları. (167), 337-342.

Kenan, S. (2009). Modern Eğitimde Kaybolan Nokta: Değerler Eğitimi. *Kuram ve*

Uygulamada Eğitim Bilimleri, 9(1), 259-295.

Kilby, R. W. (1993). *The study of human values*. Lanham, MD: University Press of America.

Kirschenbaum, H. (1995). *100 Ways To Enhance Values and Morality in Schools and Youth Settings*. Allyn & Bacon/Simon & Schuster Educational Group, 160 Gould Street, Needham Heights, MA 02194-2310.

Kuşdil, M. E. ve Kağıtçıbaşı, Ç. (2000). Türk öğretmenlerin değerler yönelimi ve Schwartz değer kuramı. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15(45), 59-76.

Lamberton, L. H. & Minor-Evans, L. (1995). *Human relations: Strategies for success*. Chicago: Irwin Professional Publishing.

Lickona, T. (2001). What is good character? *Reclaiming Children and Youth*, (4), 239-251.

McCullough, M. E. (2001). Forgiveness: Who does it and how do they do it?. *Current directions in psychological science*, 10(6), 194-197.

Meydan, H. (2014). Okulda Değerler Eğitiminin Yeri ve Değerler Eğitimi Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme. *Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 93-108.

Özbey, S. ve Güzel, P. (2009). Uzun Dönemli Olimpik Eğitim Programlarının İncelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), s.117-131.

Özensel, E. (2003). Sosyolojik Bir Olgu Olarak Değer. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(3), 217-239.

Polat, M. (2010). Küreselleşen Dünyada Değerler ve Eğitim Arasındaki Bağ: Değerler Eğitimi Heterojenleşen Toplumda Birlikte Yaşamaya Etkisi. *Marife*, (1), 143-155.

Rohan, M. J. (2000). A rose by any name? The values construct. *Personality & Social Psychology Review*, 4(3), 255-276.

Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: Free press.

Roy, A. (2003). *Factor Analysis And Initial Validation of The Personal Values Inventory*. (Unpublished Doctorate Dissertation), USA, Tennessee State University.

Samur, Ö. A. (2011). *Değerler eğitimi programının 6 yaş çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Sarı, V. S. (2014). *Sosyal bilişsel öğrenme teorisine dayalı grup müdahalesinin üniversite*

öğrencilerinin kariyer araştırma öz yeterliklerine etkisi. (Doktora tezi) <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Schwartz, S. H. (2006) Basic Human Values: Theory, Measurement, and Applications. *Revue Francaise De Sociologie*, 47(4), 929-968.

Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 1-20.

Schwartz, S. H. & Bilsky, W. (1987). Toward a universal psychological structure of human values. *Journal of Personality & Social Psychology*, 53(3), 550-562.

Şener, H. (2013). Hayriyye-i Nabi’de Aktarılan Değerler. *Turkish Studies*, 8(1), 2051-2524.

Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Allynand Bacon.

Taşkıran, Y. (2009). Spor Kültürü. *Kocaeli: Büyük Şehir Belediyesi Kültür Yayınları*.

Tepe, H. (2002). Değerler ve Değer Bilgisi: Yalçın, Ş. (Ed.), *Bilgi ve Değer Muğla Üniversitesi Felsefe Bölümü Sempozyum Bildirileri* içinde (342-353), VadiYayınları, Ankara.

Turan, S., Durceylan, B. ve Şişman, M. (2005). Üniversite yöneticilerinin benimsedikleri idari ve kültürel değerler. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13, 181-202.

Türk, İ. (2009) *Değerler Eğitiminde Saygı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.

Tüzün, İ. K. (2007). Güven, Örgütsel Güven ve Örgütsel Güven Modelleri. *K.M.Ü. İİBF Dergisi*, 93-118.

TMOK (Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi). (2004). *Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Kılavuz Kitabı*, İstanbul.

Ünal, F. (2014). Çocuklarla iletişim kurma. A., G. Aytar, R. Zembat ve A. B., Aksoy (Ed.), *Her yönüyle okul öncesi eğitim 10* içinde, (s.67-94). Ankara: Hedef.

Williams, R. M., Jr. (1979). Change and stability in values and value systems: A sociological perspective. In M. Rokeach (Ed.), *Understanding human values individual and societal*, (pp. 15-46). New York: Free Press.

Yaman, E. (2012). *Değerler Eğitimi “Eğitimde Yeni Ufuklar”*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yılmaz, K. (2011). Öğretmen adaylarının demokratik değerler ile öğrenci kontrol ideolojilerine ilişkin görüşleri arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 297-315.

Yığittir, S. (2012). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin değer yönelimlerinin Rokeach ve Schwartz değer sınıflandırmasına göre değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 1-15.